

Posudek vedoucí diplomové práce

Jan Drápal: České základní školství na Jáchymovsku 1918-1960 se zvláštním zřetelem k česko-německým vztahům

(75 stran textu, 5 příloh)

Předkládaná DP patří do souboru DPí s tematikou regionálního, navíc českého menšinového školství. Tento soubor DPí v průběhu několika posledních let utěšeně početně roste - snad díky tomu, že i roste počet historických prací o česko-německých vztazích, které v novém světle představují tematiku donedávna nacionálně (rozumí se pročesky) interpretovanou, na jejímž pozadí se vždy historie českého menšinového školství rozvíjí.

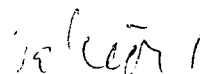
Práce J. Drápala je specifická tím, že se soustředí (vedle období prvorepublikového) na období poválečného patnáctiletí a v něm na situaci německého dítěte v české škole. Jde tedy o obrácený pohled - ve srovnání s dosadními pracemi zabývajícími se vzděláváním dětí české menšiny v německém prostředí, byť českých zemí nebo dokonce ČSR.

Na několika školách z oblasti na sever od Karlových Varů, k nimž byly k dispozici prameny, ukazuje vznik a rozvoj českých menšinových škol a vysvětluje, proč tento proces nastal až za 1. republiky a proč byl ve vztahu k německé většině až do 30. let v podstatě bezkonfliktní. Za mimořádně cennou část práce pokládám zmíněné období po 2. světové válce, kde autor charakterizuje školskou politiku československého státu vůči dětem německé národnosti a dokládá ji příklady z oblasti Jáchymovska. Přesvědčivě dokazuje, že situace německých dětí v českých školách byla zcela srovnatelná se situací českých dětí v německých školách v předchozích historických obdobích, navíc s prvky absurdity, protože vzdělání v českém jazyce se dostávalo dětem německé většiny (české děti byly v těchto školách výjimkou).

Na práci cením samostatný přístup, práci s prameny, schopnost zařadit problematiku do širšího obecně historického kontextu a tak dospět od popisu k výkladu.

K práci nemám zásadnější připomínky. Upozorňuji pouze na jisté nepřesnosti v interpretaci válečného školství a jazykových otázek v souvislosti s elementárním školstvím 60. let 19. století (výuku v mat. jazyce dovozoval zemský zákon z roku 1866, poté tzv. prosincová ústava z roku 1867, konečně zákon z roku 1869 (pozor na Čondla!)).

Návrh klasifikace: V ý b o r n ě

V Praze 21.4.2006

doc. PhDr. Růžena Váňová, CSc.